

Siyaset-Üstü Çılgılık ve Kraldan Çok Kralcılar

Saat gecenin üçü civarı bu satırları kaleme almaya başlıyorum. Zift gibi bir kahve ve sigara eşliğinde...

İki saat önceye kadar kazananların sevinciyle dolan sokaklar suskun...

31 Mart uğrağını atlatan Türkiye, olağan koşullarda seçimin olmadığı bir dört yıla merhaba derken seçimle ilgili bir yazının ne kadar anlamlı olabileceğini düşünüyorum kendi adımı...

Keza kazananın sevincinde bana yer yok, kaybedenin hüznünde de...

Bir kurban ayını için fırsat kollayan köşe başı entelektüelleri ya da kimi hınçlı neferler sokağın tepkisini, insanların sevincini ya da hüznünü kendi dualarının kabulü olarak görmek için hiç zaman kaybetmezken ne hüznün ne sevincin parçası olabilirim.

İnsanların coşkusunu ya da kederini kendi ezberlerine bulamaktan imtina etmeyenleri, dayanılmaz hâle gelen geçim sıkıntısından doğan çılgılığı yıllardır heder ettikleri kavramlara tercüme etmekten çekinmeyenleri davet ediyor sahne...

Zaferin o yakıcı sıcaklığında benim gibi düşünenlerin sesinin duyul(a)mayacağını biliyorum.

Zorunlu Yalnızlık

Kendimi yalnız hissetmem sorun değil çünkü bu yalnızlığa yabancı değilim.

Bu yalnızlık biraz Bahtin'in karnavalı gibidir. Değerlerle olan ilişkiniz, onların kim tarafından ihlal edildiğiyle ilgilenmez. Her hâlükârda ihlalin kendisini görüp onu karikatürize etmeniz gerekir.

Uçsuz bucaksız bir ovada, duvarlarla çevrili hissetmenize neden olabilir bu, bazen de daracık bir yolda ferahlık veren bir manzaraya tanıklık etmenize de.

Çünkü gidilen yolun nereye çıktığından ziyade, yolda kiminle olduğunuz soruları üşüşür başınıza.

Politikayı siyah ve beyaz olarak görmenin kaçınılmaz sonucudur bu.

Siyahın barındırdığı beyazları, beyazı lekeleyen siyahları göz ardı etmeniz beklenir.

31 Mart Öncesinden

AK Parti ve CHP ikiliğine sıkışmış bir siyasette yeni bir yol inşasının, aktörlerinin yetersizliğine rağmen nasıl ve neden olması gerektiğini anlattığım yazılarım tazeliğini koruyor.

Keza muhalefet için sorunun İmamoğlu'nun kazanıp kazanmamasından çok daha derinlerde olduğunu, kurumsal muhalefetin sorunlarının giderek yapılaşmış olduğunu söyleyen biriyim.

CHP adına 31 Mart zaferinin "kendisine rağmen", siyaset üretme kapasitesini tüketen yapısal sorunlarına rağmen gerçekleştiğini düşünüyorum.

Seçmen, 31 Mart'ta ne muhalefetin ne iktidarın çağrısına kulak astı.

Aslına bakarsanız ne iktidarın belediyeçilik çağrısı ne de muhalefetin Erdoğan karşıtlığı söylemi seçmenin umurunda...

31 Mart, Erdoğan karşıtlığının bir zaferi olmaktan ziyade, seçmenin, kendi gündelik yaşamını sürdürmekte dahi zorlandığını haykırdığı bir kırılma anıdır.

Seçmenin 31 Mart'taki siyaset üstü-çağrısı, aslında ne kadar yalnız bırakıldığının çağrısıdır.

Evet, 31 Mart sonuçları siyaset üstüdür çünkü ne iktidarın ne de muhalefetin siyasetinin mahiyetinde gerçekleşmiştir.

Seçmen, galibin de mağlubun da şaşkınlığa uğradığı bu sonuçlarla kendi çılgılığının duyulmasını istemektedir.

Kimi seçmen verdiği oyla, kimisi de seçime katılmayarak...

31 Mart Sonrasına

İş, bu siyaset-üstü çılgılığı kimin politize edeceğine bakıyor.

Ekonomik krizin faturasını, pastadan aldığı pay, daha boğazından geçmeden eriyen kesime, başta iktidarın kemik seçmeni olan emeklilere kesen iktidar mı?

Bugüne kadar politik doğruculuk ağına kapıldığı için seçmenin sığınmacı rahatsızlığını dile getiremeyen, orta sınıfın maddi ve manevi erimesini siyasal dile tercüme edemeyen muhalefet mi?

Erdoğan, seçim sonrası açıklamasında cesur bir özeleştiri yapılacağına vurgu yaptı. İzlenen ekonomi politikalarının kısa vadede sonuç vereceği vaadinde bulundu.

Peki muhalefet?

Yön değiştiren seçmeni tutmayı başarabilecek mi? Günlük hayatın muhatabı belediyeler yoluyla bir alternatif olduğunu hem kendine hem de seçmenlere kanıtlayabilecek mi?

Gelir dağılımındaki adaletsizliğe, kamu kaynaklarının israfına yönelik bu tepkiyi yerelden genele doğru konsolide edebilecek mi?

Elbette bunu yapabilir ama seçmenin siyaset üstü çılgılığını karşılıksız kaldığı defalarca ispatlanmış ezbere söylemlere, 2000'lerde kalmış "liberal" fantezilere kaptırarak okumadığı sürece bu mümkün...

Karnavaldan Notlar

- DEVA, Gelecek gibi partilerin siyasal anlamsızlığı seçmen nezdinde tescillenmiş oldu.
- İYİ Parti, yıllardır yaşadığı kimlik bunalımının ve hamlelerindeki zamanlama hatalarının bedelini ödemiş oldu.
- Yeniden Refah Partisi, Millî Görüş geleneğinin siyaseti ne denli iyi bildiğinin güncel bir örneği oldu.
- AK Parti, yılların verdiği ve seçmenle arasındaki mesafeyi açan o yorgunluğu atma fırsatı buldu.

- CHP, kendi seçmenini bile temsil etmede sorunlar yaşarken Karaođlan sonrası ilk defa kitle partisine dönüşme imkânı buldu.
- İmamoğlu ve CHP etrafına üşüşen “kraldan çok kralcılar” hınçlarını boşaltmak için saniye bile kaybetmedi, kurban aramaya koyuldu.

Son olarak belirtmek gerekirse “kazanan haklıdır” ilkesi her zaman “kraldan çok kralcıların” işine yarar, kralların değil...

---

*Adem Yılmaz, “Siyaset-Üstü Çığlık ve Kraldan Çok Kralcılar”,
<https://fikirteped medya.com/siyaset/siyaset-ustu-ciglik-ve-kraldan-cok-kralcilar/> (Yayın Tarihi: 1 Nisan 2024).*
